

WFFS: al lang of net bekend?

DOETINCHEM – Hengstenhouders en stamboeken doen alsof het een donderslag bij heldere hemel is: Warmblood Fragile Foal Syndrome (WFFS). De feiten doen anders vermoeden: er werd in 2015 al over gepubliceerd in veterinaire vakliteratuur en er is al vanaf 2013 een test beschikbaar. Toch noemt men de aandoening ‘nieuw’.

door Rick Helmink

Verscheidende Nederlandse hengstenhouders geven aan pas te testen op WFFS als het KWPN actie onderneemt. Het KWPN, dat zegt op 11 april door Gertjan van Olst op de hoogte gesteld te zijn over de WFFS-problematiek, laat weten het onderwerp te bespreken in de komende bijeenkomst van de Fokkerijraad. KWPN-directeur Fokkerij & Innovatie Johan Knaap reageert: “Voor de recente publicaties hebben wij nooit een melding gehad van veulens met WFFS. Niet van fokkers maar ook niet van dierenartsen. Wel zijn er

fokker die vermoed dat een in maart overleden veulen WFFS had. Overigens onderstreept deze discussie de noodzaak van het melden van afwijkingen door fokkers: alleen dan kan er verder onderzoek worden gedaan naar eventuele erfelijke aspecten. Het zijn van drager van het afwijkende gen maakt een paard niet direct ongeschikt als fokdier, maar het is aan te raden geen dragers met elkaar te kruisen.”

Test op korte termijn beschikbaar

Toch staat het onderwerp hoog op de agenda bij het KWPN en is men in

Drager van het gen maakt het paard niet direct ongeschikt als fokdier, maar het is aan te raden geen dragers met elkaar te kruisen

meldingen geweest van doodgeboren veulens, maar aangezien het WFFS onbekend was, was er ook geen verband te leggen met deze - zoals prof. dr. Sloet al aangeeft - ‘nieuwe’ aandoening voor Nederland.”

Twee meldingen

Knaap vertelt dat er bij het KWPN tot op heden twee meldingen zijn gemaakt: “Sinds de recente publicatie van het syndroom en de symptomen hebben wij nu twee berichten gehad van fokkers die vermoeden dat zij in het verleden wellicht een veulen hebben gehad met deze aandoening. Eind vorige week hebben wij een eerste melding ontvangen van een

actie gekomen. “Na de eerste publicatie rond WFFS hebben wij direct het Van Haeringen Laboratorium gevraagd of zij een test beschikbaar hadden. Deze was niet voorhanden, maar wordt nu opgestart en zal op korte termijn voor fokkers beschikbaar komen (kosten naar verwachting rond de 40 euro excl. btw). Bij twijfel kunnen fokkers dus binnenkort paarden zelf laten testen. Voor zover bij mij bekend is er nog geen enkel warmbloedpaardenstamboek dat een eventuele test in het fokprogramma heeft opgenomen, recente navraag bij de fokkerijtak van de FN in Duitsland leert ons dat ook daar het WFFS een nieuw fenomeen is waar nog niet eerder op is getest. Ik

Everdale-veulens met mankementen

Gertjan van Olst heeft zowel aan de redactie van De Paardenkrant als op zijn eigen website gemeld dat hij denkt dat de omvang van het probleem relatief klein is en merkt op dat hij van Nederlandse fokkers nog nooit iets gehoord heeft over deze aandoening.

“Everdale heeft meer dan 900 veulens in Nederland voortgebracht en ik heb nog nooit iets gehoord. Je zou toch zeggen dat dat al eerder opgevallen zou moeten zijn”, vertelt hij. Op zijn website staat dat er ‘nooit iets van deze problemen vernomen is.’

Dat schiet verschillende fokkers in het verkeerde keelgat. Fokker Henk Bruijns meldt dat hij uit de eerste jaargang van Everdale een veulen had, dat (bij nader inzien) WFFS-kenmerken had. “Dat was exact hetzelfde”, zegt Bruijns. Het veulen werd een half uur na de geboorte geëuthanaseerd. “Daar heb ik destijds contact over gehad met Van Olst. Het is nonsens dat hij nooit iets vernomen heeft van problemen.” Ook een andere fokker meldt zich bij Paardenkrant-Horses.nl over drie verloren Everdale-veulens in 2014 en nog twee Everdale-veulens met mankementen bij bekenden van hem in hetzelfde seizoen. “Dat was te toevallig”, zegt de fokker. “Ik heb destijds met Van Olst een regeling getroffen.”

Gertjan van Olst reageert op deze meldingen van fokkers dat hem nooit iets bijzonders is opgevallen aan de nafok van Everdale. “Hij had niet meer pech dan andere hengsten. Bij elke hengst heb je doodgeboren veulens, veulens die eruit gezaagd moeten worden of veulens die niet lang leven. Bij Everdale was er niet iets apart aan de hand. Ik kan me niet herinneren dat er specifiek melding is gemaakt over een aparte huid of andere opvallende zaken.” Van Olst heeft laten weten de WFFS-test te betalen voor fokkers die in 2018 hun merrie bij Everdale willen laten dekken.

Naar aanleiding van de berichtgeving meldde een fokker die een veulen met WFFS-kenmerken verloor zich bij de redactie. Het gaat om een veulen van een KWPN-ingeschreven hengst uit een moeder van Everdale. Het veulen is niet getest op WFFS en dus is niet met zekerheid te zeggen dat het gaat om WFFS (en dat de vader ook drager is).

heb de WBFSH verzocht om dit onderwerp op de agenda te zetten. In de komende Fokkerijraad zullen wij bespreken of testen onderdeel van het KWPN-fokprogramma gaan uitmaken.”

Duitse stamboeken op de hoogte

Dat het in Duitsland een onbekend fenomeen is, weerspreekt de Duitse

Rheinland werkte toen al samen met Hannover, dus ik ben er zeker van dat de mail daar ook aangekomen is.”

Voor het artikel een jaar later schreef ze de grote stamboeken aan. “Ik heb meerdere stamboeken aangeschreven en van Westfalen en ZfdP ook een reactie ontvangen. Verder heb ik ook het Trakehner Verband, Hannover en Oldenburg aangeschreven.

Er zijn meldingen geweest van doodgeboren veulens, maar aangezien WFFS onbekend was, was er geen verband te leggen

journaliste Jeannette Aretz die in 2016 al publiceerde over WFFS in ReiterRevue. Zij verloor zelf in 2015 een veulen aan WFFS uit haar merrie Landfee (Landadel x Sinatra) en dook daarna in de materie. “Mijn eigen stamboek, Rheinland, wist van dit WFFS-geval, daarvan heb ik nog een e-mail inclusief antwoord.

Van niet alle stamboeken heb ik een antwoord ontvangen.” De reactie van Westfalen luidde als volgt: “Het feit dat we in de warmbloed- en ponyfokkerij niet op gendefecten testen, laat zich - zeker in vergelijking met andere diersoorten - maar lastig verklaren.”

»Lees meer over WFFS op pag. 19

Dragers van WFFS

Tot op heden zijn er slechts een aantal dragers van WFFS bekend, terwijl in de eerste publicatie over WFFS wordt gesproken over dat 9,5% van 500 aselekt geselecteerde wambloeden in Duitsland drager is van het gemuteerde LH1-gen. Van de 124 geteste paarden voor de patentaanvraag van de genetische test kwam 11,11% als drager naar voren. Bij de bekende dragers valt op dat het hoofdzakelijk om dressuurfokte paarden gaat.

Bekende dragers van WFFS:

Everdale (KWPN, Lord Leatherdale x Negro x El Corona x Clavecimbel)
Sternlicht (Hannover, Soliman de Hus x Rascalino x Wesley x Dürkheim)
Soliman de Hus* (Hannover, Sandro Hit x Donnerhall x Alabaster x Glorieux)
Don Principe (Hannover, Donnerhall x Prince Thatch xx x Dürkheim x Duktus)
HPW Emmett RW (AWHA, Everdale x Donnerschwee x Sandro Hit x Karon)
Southern Spirit (DSP, Sir Charles x Lancer II x Calypso I x Liguster)
Bella Rose (Hannover, Benidetto x Hochadel x Lauries Crusador xx x Lemon Park)
Dorothee (Westfalen, De Kooning x Alabaster x Lehndorff x Prince Miro)
Landfee (Rheinland, Landadel x Sinatra x Damhirsch x Ducker)
Lois Greenfield (Hannover, Licotus x Don Bosco x Archipel x Perser xx)
Schapelle (Hannover, Sternlicht x Schröder x Wolkenstein II x Cavalier)
Shalimar (Hannover, Schröder x Wolkenstein II x Cavalier x Pik Bube)
Sonata (Hannover, Sir Donnerhall I x Don Principe x Rotspoon x Argentinus)
*geen officiële testresultaten bekend gemaakt. De hengst staat op de lijst omdat Sternlicht drager is en zijn moeder negatief getest is. Vader Soliman de Hus moet dus drager zijn.

Bekende WFFS-gevallen:

NN (Everdale x De Kooning x Alabaster x Lehndorff)
NN (naam niet bekend gemaakt x Landadel x Sinatra x Damhirsch)

Paard behandeld voor hartritmestoornissen

GENT – Het paardencardiologieteam van de Universiteit Gent heeft met succes een Noors springpaard met hartritmestoornissen behandeld. Het paard was eerder al behandeld met elektroshocks, maar desondanks keerde de ritmestoornis terug. Nu heeft Gent een techniek uit de humane geneeskunde, waarbij hartweefsel met opzet wordt beschadigd, met succes toegepast bij een paard. Met behulp van een katheter wordt er met opzet hartweefsel beschadigd, waarbij kleine littekens ontstaan. De ritmestoornis verdwijnt daarna.

“Deze wereldprimeur opent de deur naar een heel nieuwe aanpak van ritmestoornissen bij het paard” zegt professor Gunther van Loon, die het paardencardiologieteam van de Universiteit Gent leidt.

Helgstrand start springstal met Bengtsson

ITZHOE – Andreas Helgstrand is met springruiter Rolf-Göran Bengtsson een samenwerking gestart: Bengtsson & Helgstrand GmbH. Het nieuwe bedrijf gaat zich richten op elite-springpaarden. De verkoopstal wordt gevestigd in Duitsland, waar Rolf-Göran Bengtsson en zijn vrouw Evi het nieuwe bedrijf gaan leiden vanuit hun huidige locatie in Itzehoe. Bengtsson wordt verantwoordelijk voor de training en opleiding van de paarden in Bengtsson & Helgstrand GmbH.

Bengtsson: “Ons doel is om een spring- en verkoopstal op te bouwen met dezelfde nadruk op kwaliteit, klantgerichtheid en een breed scala aan verkooppaarden zoals Helgstrand binnen de dressuurwereld heeft gecreëerd”, aldus de springruiter.

Amerikaanse federatie richt taskforce transparante handel op

LEXINGTON – Nadat in Amerika meerdere rechtszaken over verkochte paarden werden aangespannen, heeft de Amerikaanse hippische federatie (US Equestrian) de oprichting van een nieuwe taskforce aangekondigd. Daarmee gaat de federatie zich richten op de transparantie in de paardenhandel.

Murray Kessler, voorzitter van de Amerikaanse bond: “US Equestrian blijft van haar leden horen over het gebrek aan transparantie met betrekking tot de verkoop of lease van paarden. Er is duidelijk behoefte aan informatie om meer zicht te krijgen in de relatie tussen verkoper en koper en de redenen waarom commissies een onderdeel zijn van paardentransacties. Het is ook nodig om mensen te informeren over de bestaande wetgeving die de leden beschermen, inclusief kopers, verkopers en commissarissen.”

Binnenkort op ClipMyHorse...

- 2 - 6 mei: Deutsches Championat der Berufsreiter
- 3 - 5 mei: CDI Sydney
- 4 - 6 mei: Pferdefestival Redefin CSI3*